

12

İnsana Dair

1. Farklılıklara Rağmen

1 Eşleyelim

1. Sürekli diyet yaptığı halde
2. Hiç sigara içmediği halde
3. Sürekli çalıştığı halde
4. Yerine getiremeyeceğini bildiğin halde
5. Reddedeceğini bildiğin halde
6. Hiç beğenmediğim halde
7. Türkçe bildiği halde
8. Hiç Türkçe bilmediği halde
9. Müdür odasında olduğu halde
10. Ondan hiç hoşlanmadığım halde
11. Çok meşgul olduğunuz halde
12. Defalarca özür dilediğim halde

- beni afftedi.
- neden ona evlenme teklif ettin ki.
- her gün Türkçe gazeteler alıyor.
- sekreterine, arayanlara yok dedirtti.
- bana zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.
- bir türlü kilo veremiyor.
- bu kitabı sonuna kadar okudum.
- sınavlarda başarılı olamıyor.
- sürekli yanında içenler yüzünden sigara kokuyor.
- birlikte çalışmak zorunda olduğumu biliyorum.
- neden böyle sözler veriyorsun anlamıyorum.
- İngilizce konuşuyor.

2 Tamamlayalım

1. Çok zengin olduğu halde

Para barcamıyor
2. Param olmadığı halde

3. Onu hiç tanımadığı halde

4. Hiç kitap okumadığı halde

5. Çok uykum olduğu halde

6. Hava çok kötü olduğu halde

7. Dün gece hiç uyumadığı halde

8. Beni çok iyi tanıdığı halde

9. Elimizden gelen her şeyi yaptığımız halde

10. Zamanında geldiğim halde

3 Tamamlayalım

1. *Çok az Türkçe bilmeme rağmen* _____
söylediği her şeyi anladım
2. _____
sana yardım etmeye çalışıyorum.
3. _____
neden hala bana inanmıyorsun.
4. _____
görmemiş gibi yaptı.
5. _____
hiç sarhoş olmuyor
6. _____
hiç kilo almıyor.
7. _____
tatile çıkmaktan vazgeçmedik.
8. _____
hiçbir şey olmamış gibi işini yaptı.
9. _____
bir sürü yeni elbise almış.
10. _____
araba kullanıyor.

4 Eşleyelim, yerleştirelim

Kişilikler

İnsanlar seviyelerine, aldıkları eğitime, yaşam deneyimlerine göre farklı kişilik özelliklerini kazanabilirler ve kendi yaşamlarında farklı bir kişiliği ortaya koyabilirler. Kişi farklı kişiliklerin bakış açılarını da kazanarak yaşamında zenginlik oluşturabilir. Ancak temel kişilik motifi değişmez.

Yapılan araştırmalar insanlarda 9 farklı temel kişilik özelliği bulunduğunu ortaya koyuyor. Temelde bu kişilik özelliklerinin herhangi birisinin, diğerine üstünlüğü yoktur. Her kişiliğin kendisine göre güçlü yönleri ve zayıf yönleri vardır. Kişiliklerin kendi içerisinde sağlıklı, ortalama ve sağlıklı olarak adlandırılan seviyeleri vardır. Her bir temel kişilik motifinin kendi içerisindeki farklılaşmalar, kişiliklerin kısa ve net olarak tanımlanmalarını zorlaştırmaktadır. Aşağıda her biri ayrı bir zenginliği ifade eden kişilik motiflerinin ana hatlarını gösteren sözcükler bulunmaktadır.

1. **Mükemmeliyetçi:** İdeal, Kural, İhtiyat, Detay, Düzen, Eleştiri, Gerilim, Objektiflik
2. **Yardımsever:** İlgı, Sevgi, İhtiyaç, Hizmet, İlişki, Empati, Yönlendirme, Sempatı
3. **Başarı Odaklı:** İmaj, Motivasyon, Gelişim, Üretim, Hız, İşkollik, Rekabet, Hırs
4. **Özgün:** Sanat, Estetik, Tasarım, Bireysellik, Sezgi, Derinlik, Duygu, Melankoli
5. **Araştırmacı:** Uzmanlık, Bilgi, Kavrama, Merak, Yalnızlık, Arşivleme, Nesnellik, Mahremiyet
6. **Sadık Sorgulayıcı:** Tedbir, Güven, Sistemcilik, Endişe, Gizem, Sorumluluk, Savunma
7. **Kaşif:** İyimserlik, İlham, Vizyon, Değişim, Sıradışılık, Macera, Doyumsuzluk, Haz
8. **İddialı:** Adalet, Güç, Bağımsızlık, Liderlik, Mert, Korumaya, Aksiyon, Müdahale
9. **Barışçıl:** Uyum, Huzur, Doğallık, Sabır, İnat, İkna, Ağırbaşlılık, Kararsızlık

1. bağıllık	☒ araştırmacı
2. cesaret	☐ yardım sever
3. diyalog	☐ sadık sorgulayıcı
4. darklılık	☐ kaşif
5. gözlem	☐ iddialı
6. hedef	☐ başarı odaklı
7. prensip	☐ özgün
8. sahiplenme	☐ barışçıl
9. yenilik	☐ mükemmeliyetçi

temel • eğitimlerine • üstün • yaşamlarına tanımlamak • özelliği

İnsanların kişilik özellikleri _____ ve _____ bağlı olarak farklılık gösterebilir. Ancak bunlardan hiçbiri diğerine göre daha _____ değildir.

Ayrıca hiçbir insanı tek bir kişilik _____ ile _____ mümkün olmadığı halde kişiliklerin _____ özellikleri değişmemektedir.

5 Açıklayalım

Hangisi Sizi Anlatıyor?

Beni doğru anlatan kişilik özelliği _____

Çünkü _____

12.2 Kime Göre Normal?

6 Yeniden yazalım

1. Onlar kişilik olarak birbirlerine hiç benzemiyorlar ama çok iyi arkadaşlar.
Onlar kişilik olarak birbirlerine hiç benzememelerine rağmen çok iyi arkadaşlar
2. Onu defalarca davet ettim ama doğum günüme gelmedi.

3. Sürekli kötü notlar alıyor ama hala çalışmıyor.

4. Vakit gece yarısı ama sokaklar hala cıvı cıvı.

5. Bizim takım çok iyi oynadı ama maçı kaybetti.

6. Bir çok insan hiç sigara kullanmıyor ama sigaraya bağlı hastalıklara yakalanıyor.

7. Onu yıllardır tanıyorum ama bu kiskanç yönünü hiç bilmiyordum.

8. Murat çok sıkıntılı günler yaşıyor ama bu durumu çevresine hiç belli etmiyor.

9. Ayşe sağlığına çok dikkat eder ama sürekli hastadır.

10. Bu şehirde yaşadığım için kendimi çok şanslı hissediyorum ama eşimin görevi nedeniyle gelecek ay buradan taşınmak zorundayız.

11. Türkçeyi çok iyi biliyor ama yanlış yapmaktan korktuğu için hiç konuşmuyor.

12. Çok ciddi ve sert görünür ama aslında çok sevecen bir insandır.

7 Yerleştirelim, sıralayalım

- Oysa kendimizi sempati kurduğumuz kişinin yerine koymamız ve onu anlamamız şart değildir; sempati de "yandaş" olmak esastır.
- Bir halk masalında empati şöyle anlatılır
- Dışardan baktığımızda bunu göremeyiz ve bu yüzden de onun bazı davranışlarına anlam veremeyiz.
- Empati yeteneği günümüzde insan ilişkilerinde yaşanan bir çok sorunun çözümünde önemli bir rol oynar.

_____ :
Bir serçe gök gürlediği zaman çok korkar ve bir işe yaramayacağını bilmesine rağmen her gök gürlediğinde tir tir titreyerek yere yatar, gök yıkılmasın diye de ayaklarını havaya kaldırmış. Bir yandan da "Korkumdan beş kilo yağım eridi" demiş. Bir gün bu durumu gören biri "Sen kendin eli gram bile gelmezsin nasıl oluyor da korkudan beş kilo yağın eriyor?" diye sormuş. Bunun üzerine serçe şu cevabı vermiş; "Herkesin kendine göre bir ölçüsü bir kantarı vardır. Siz benim kaç gram geldiğimi nereden bileceksiniz."

Bir insana sempati duymak ise, o insanın sahip olduğu duygu ve düşüncelerin aynısına sahip olmak demektir. Karşımızdaki kişiye sempati duyuyorsak, onunla birlikte acı çekeriz ya da seviniriz. Empati kurduğumuzda karşımızdakinin duygu ve düşüncelerini anlamak esastır.

Empati kurduğumuzda ise karşımızdaki kişiyle aynı duyguları ve görüşleri paylaşmamız gerekmez; sadece onun duygularını ve düşüncelerini anlamaya çalışırız. Bir insanı anlamak başka şeydir, ona hak vermek başka şey. Empati de anlamak, sempati de ise anlamış olalım ya da olmalıyız, karşımızdakine hak vermek söz konusudur.

Bu masalda anlatılmak istenen her insanın -hatta her canlının- olaylara kendine özgü bir bakış açısı vardır.

Kendimizi karşımızdakinin yerine koyup olaylara onun gözüyle bakabilirsene, onların duygularını ve düşüncelerini anlamanız, dolayısıyla da davranışlarına anlam vermeniz mümkün olur.

Peki nedir empati? Bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesi sürecine "empati" adı verilir.

8 Yerleştirelim

olmasına rağmen • geğmesine rağmen
almasına rağmen • azalmasına rağmen

1. Ameliyatının üstünden iki ay _____ hala kendini toparlayamadı.
2. Dünyadaki petrol kaynakları günden güne _____ henüz alternatif bir enerji kaynağı bulunamadı.
3. Otelinizi ilk ziyaretimiz _____ çok etkilendiğimizi söyleyebiliriz.
4. Çok düşük bir maaş _____ nasıl bu kadar çok para harcadığını anlayamıyorum.

9 Tümce oluşturalım

1. kız / çıkmak / güzel / bir / fotoğraflarda / güzel / aslında / ol / çok / rağmen

2. bütün gün / hissetmek / yapmak / yorgun / hiçbir şey / rağmen / kendimi / çok

3. okuldan / bulmak / çok / bir / mezun olmak / hala / derece / rağmen / iyi / ile / iş

4. kendisi / hazırlanmak / doğum günü partisi / bilmek / haberi / gibi davranmak / yokmuş / rağmen / için

5. oluşmak / insanlar / bilmek / felaketleri / çevre sorunları / hiçbir şey / rağmen / konusunda yapmak

6. varlık göstermek / ünlü sporcu / çok / skorlar / rağmen / iyi / elde etmek / olimpiyat oyunlarında / antrenmanlarda / dereceler

10 İşaretleyelim

1. Bazı insanlar sigara içer _____.
 zararlarını bilmelerine rağmen
 bağımlı olmalarına rağmen
 sevmelerine rağmen
2. Bazı insanlar hiç kitap okumaz _____.
 okumayı çok sevmelerine rağmen
 zamanları da olmasına rağmen
 kitaplar pahalı olmasına rağmen
3. Bazı insanlar yabancı dil öğrenmeye ilgi duymaz _____.
 çok kolay olmasına rağmen
 yabancı dil bilmelerine rağmen
 günümüzde çok önemli olmasına rağmen
4. Bazı insanlar sürekli başkalarına öğüt verir _____.
 işe yaramadığını bilmelerine rağmen
 çok şey bilmelerine rağmen
 insanlara yardım etmek istemelerine rağmen
5. Bazı insanlar teknoloji ürünlerinden hoşlanmaz _____.
 yaşamı kolaylaştırmalarına rağmen
 çoğu zaman kullanımı zor olmasına rağmen
 genellikle pahalı olmasına rağmen
6. Bazı insanlar hızlı araba kullanır _____.
 çok zevkli olmasına rağmen
 çok tehlikeli olmasına rağmen
 çok gerekmesine rağmen
7. Bazı insanlar sakardır _____.
 çok dikkatli davranmalarına rağmen
 çok dikkatsiz olmalarına rağmen
 çok dikkat etmelerine rağmen

12.3 Bana Biraz İzin Ver

11 Tümce oluşturalım, işaretleyelim Özgürlük Yolu

1. satanlar / film / kalan / uzun / süre / uyarlanmıştır / çok / bir / beyaz / listesinde / perdeye / kitaptan
2. mezun / Mccandless / iyi / atılmamıştır / bir / rağmen / çalışma / olmasına / hayatına / üniversiteden
3. koparıp / kardeşine / olmasına / çıkar / yola / karşın / ailesiyle / düşün / ilişkilerini / özgürlüğe / doğru
4. hazin / aslında / Mccandless'ın / bir / sonla / ulaşmıştır / yolculuğu / bitse / hikayesi / amacına / de

1. Filmin yönetmeni _____.
- Sean Penn'dir.
 Jon Krakauer'dir.
 Alexander Süperberduş'tur.

2. Film _____ anlatmaktadır.
- modern dünyanın yapaylıklarını
 modern hayattan kaçan bir gencin hikayesini
 bir gencin Amerika yolculuğu sırasında yaşadıklarını

Doğru Yanlış

- Chris Mccandless adlı genç;
1. İyi bir ailesi olmasına rağmen onlarla görüşmeyi reddetmiştir.
 2. Özgürlük yolculuğuna beş parasız ve kimlikleri olmadan çıkmıştır.
 3. Üniversiteden sonra parasını çeşitli yardım kuruluşlarına bağışlamıştır.
 4. Zehirli bir otu bilmeden yediği için hayatını kaybetmiştir.

12 Tamamlayalım

1. İsteme *sen de* _____ benimle gelmek zorundasın.
2. Tüm olumsuz özellikleri *ne rağmen/karşın* _____ onu çok seviyorum.
3. Artık öl _____ gam yemem.
4. Diğer partilerin muhalefet _____ hükümet yeni kanunları uygulamaya koydu.
5. Ünlü pop yıldızı hastalık _____ konseri erteledi.
6. Murat çok gururludur aç _____ kimseden yardım istemez.
7. Ben seni hep seveceğim sen beni sev _____ olur.
8. Daha çabuk Türkçe öğrenmek için hiçbir şey anla _____ Türkçe TV kanalları izleyin. Türkçe gazeteler okuyun.
9. Zor bir durumda kaldığında çok kork _____ belli etmemelisin.
10. Bütün ısrarlar _____ teklifimi reddetti.
11. Harcadığımız onca para _____ proje başarısız oldu.
12. Hastanın durumu çok kötü, artık ameliyat ol _____ tam olarak iyileşemeyecek.
13. Spor yap _____ kilo veremiyorum.
14. O benimle konuş _____ ben onunla konuşacağım.
15. Üniversite bitir _____ iyi bir iş bulmanızın garantisi yok.
16. Dondurucu soğuk _____ konser alanı tıklım tıklım doluydu.

13 Yerleştirelim, işaretleyelim

İnsan ve İletişim

yapmasa da • istese de istemese • olmasa bile
her şeye rağmen • farklılıklarımıza rağmen • azaltsa bile

İletişim iki veya daha fazla kişi arasında dil aracılığı ile haberleşme, ilişki kurma olarak tanımlanır ansiklopedilerde. Kişi sosyal bir ortamda diğer insanlarla birlikte yaşamak zorundadır. _____ zorunlu olarak başka kişilerle ilişki içindedir. Bu nedenle iletişimin insan yaşamındaki yeri önemli ve önceliklidir.

Tüm _____ çevremizdekilerle sağlıklı iletişim kurmak mümkündür. İşte bunun için birkaç öneri:

Öyle _____ karşınızdaki kişiyi farklı, tek, biricik olarak görmeye çalışın. Ona bağımsız, özgür ve saygı değer biri olduğunu hissettirin.

Beklentilerinizi saydamlık doğruluk, dürüstlük, içtenlik, samimiyet çerçevesinde ortaya koyun. Bu onları elde etme şansınızı _____.

Görünüşünüz hem sizinle hem de başkaları ile konuşur. Fiziksel görüntünüz zihinsel görüntünüzü etkiler, kendinize güveninizi artırır. Saçlarınız taranmış, elbiseniz ütülü, ayakkabınız boyalı olsun. Duruşunuz canlı coşuklu olsun.

İletişim kurmak istediğiniz kişi ile göz teması kurun, bakışlarınızı kaçırmayın, yüz ifadeniz kendinize güveninizi yansıtsın. Karşınızdaki sizin gibi _____ siz olumlu bir dil kullan ve de gülümseyen biri ol.

İletişim kurmak istediğiniz kişi ile ilgili olarak önceden bilgi toplayın, imkan bulursanız bu bilgileri kullanın, sorular sorun, öneri getirin. _____ başarısız olsanız bile çaba göstermeye devam edin. Bir başarısızlık hayatın sonu değildir. Gayret ederseniz, sabırlı olursanız, ısrar ederseniz kesinlikle başarılı olursunuz. Can Yücel'in şu şiirini aklınızdan çıkarmayın

"En uzak mesafe ne Afrika'dır

Ne Çin, ne Hindistan

Ne seyyareler

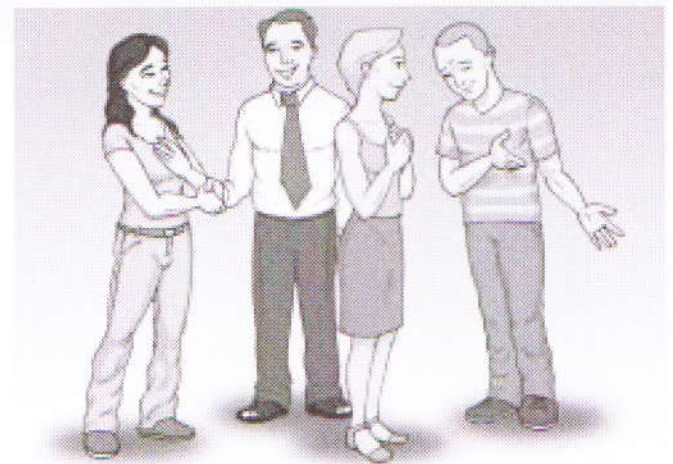
Ne de geceleri ışıldayan yıldızlar

En uzak mesafe

Birbirini anlamayan

İki kafa arasındaki mesafedir."

Mustafa Kır

Var Yok

1. Çaba gösterirseniz herkesle sağlıklı bir iletişim kurabilirsiniz.
2. Saydamlık, dürüstlük, içtenlik hedeflerinize ulaşmanızı kolaylaştırır.
3. Çevremizdekilerle ilişki kurmak bizim seçimimiz değildir.
4. Sağlıklı bir iletişim için diğer insanlara değerli olduklarını hissettirmek gerekir.